

# חירות – חלק ב' – המהר"ל

חודש ניסן הוא החודש הראשון, וזו היתה המצוה הראשונה בה נצטוו בני ישראל. אך מדוע דווקא בחודש הראשון היתה צריכה להיות הגאולה? המהר"ל מסביר שהגאולה, היציאה מן השיעבוד, היא צריכה להיות דווקא בחודש הראשון:

"החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה ... יש לך לדעת כי חודש ראשון יותר מיוחד לגאולה, כי כל נמצא הוא ברשות עצמו בעצם, כי מצד עצם הנמצא אין ראוי להיות תחת יד אחר, כי אם בעלי חיים שאינם מדברים, שאלו דוקא מצד עצמם בכריאותם ראויים שיהיו תחת האדם, אבל השעבוד בא במקרה. וכל עצם הדבר הוא ראשון למה שבמקרה ומה שבמקרה מאוחר, ולכך ראוי שיצאו לחירות שיבאו ברשות עצמם בחדש הראשון, כי זה דבר ראשון שיהיה הנמצא ברשות עצמו כי זה מצד עצם הנמצא שהוא ראשון למה שבמקרה, והבן הדברים האלו מאוד כי הם עיקר גדול מאוד... כי אין מיוחד לגאולה רק הראשון"

[גבורות ה' פרק לה]

שיעבוד הוא שאין הדבר ברשות עצמו אלא נתון תחת יד אחר. המהר"ל מוסיף המהר"ל שגם כאשר אדם תלוי במשהו הוא משועבד. הגאולה היא שיחרור מכל השיעבודים, חירותו של האדם היא יציאה מכל מה שהוא משועבד אליו. בכך המהר"ל מסביר מדוע גאולת ישראל הייתה דווקא בחודש הראשון, כיון שהמספר אחד מציין את עצמיות הדבר, ללא תלות בגורמים אחרים: כשאנו מתבוננים בתהליך, אנו רואים שלכל שלב יש סיבה מדוע הוא הגיע - כל שלב תלוי בשלב שלפניו. כך גם במספרים - המספר השלישי הוא שלישי כי הוא הגיע אחרי שתיים והמספר שתיים הוא שני כי הוא הגיע אחרי אחד, והוא תלוי במספר שלפניו, והמספר שלפניו הוא בעצם ה'סיבה' לכך שהוא הגיע. רק למספר אחד אין סיבה מדוע הוא הגיע, הוא איננו תלוי בשום גורם, הוא הסיבה לעצמו. לכן ישראל נגאלו בחודש הראשון המורה עצמיות וגאולה, יציאה מכל השיעבודים, שאין הוא תלוי בשום דבר חיצוני אלא הוא לעצמו.

יוצא אם כן שלפי המהר"ל חירות היא עצמיות.